

1. számú melléklet

Ökoiskolai programterv

**Harsányi Hunyadi Mátyás Általános Iskola
3555 Harsány, Munkácsy u.2.**

2024/2025.

Iskolánk Ökoiskola

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium, a 2012-2015 közötti időszakra iskolánknak Ökoiskolai címet adományozott. 2015-ben új, sikeres pályázatot nyújtottunk be, mellyel további három évre méltók lettünk a cím további viselésére. Majd 2019-ben iskolánk megkapta az **Örökös Ökoiskola** megtisztelő címet.

Az emberiség jelenlegi legnagyobb kihívása a **környezeti válság**. A környezettudatosabb életvitel kialakítása egyre sürgetőbb. Az oktatásban, az iskolafejlesztő munkában a jövő generációjának nevelése során fontos, hogy ezt szem előtt tartsuk. A környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés során csak akkor lehetünk eredményesek, ha ezek az elvek nem csak a tanításban érvényesülnek, hanem az iskolai élet minden területén, ha a természet megismerése, tanulmányozása és védelme a tanórai foglalkozásokon kívül a szabadtéri programokban is helyet kap.

Iskolánk pedagógiai programjában, a helyi tantervek, illetve az egyes munkaközösségek munkatervének kialakításánál is különös gondot fordít a környezettudatosságra, a környezetvédelemre, valamint az iskola fenntarthatóságát célzó nevelési elemek minél szélesebb körben történő alkalmazására.

Az iskolai Öko-munkacsoport tagjai:

- Bihariné Papp Gyöngyi
- Kántorné Tóth Zsuzsanna
- Szonda Judit
- Technikai dolgozók képviseletében: Baráth István gondnok

Célkitűzéseink:

- Elősegíteni a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.
- Olyan tájékozott és tevékeny tanulókat nevelni, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.
- Az ökológiai nevelés során a tanulókat megismertetni azokkal a jelenlegi folyamatokkal, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon felismertetni a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit. Megértetni a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.

- Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén

Ökoiskolánk munkaterve abban különbözik egy átlagos iskolától, hogy nem csak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén.

Az iskola működtetése terén éppúgy, mint a programok szervezése során:

- A fűtést aprítékos kazán biztosítja.
- A tanmenetek elkészítésekor figyelembe vesszük környezeti és természeti adottságainkat és ahol a tananyag lehetővé teszi terepgyakorlatokat szervezünk, az órákat természetes környezetben tartjuk pl. erdők, vizek, vízpartok, rétek élővilága.
- Az intézményben bevezettük a szelektív hulladékgyűjtést és a komposztálást.
- Az iskolaegészségügyi ellátás keretein belül továbbra is a helyes táplálkozást, a higiénés szokások kialakítását, a prevenciót és a felvilágosítást helyezük előtérbe. A hónapokra lebontott feladatokat külön munkaterv tartalmazza.
- A mozgás megszerettetése nem csak a testnevelés órákra korlátozódik, iskolai sportkör, sportnap, versenyek, bajnokságok, túrák szervezésével igyekszünk minél több gyereket megmozgatni. Lehetőség van a mindennapos testmozgásra is a tanév folyamán a „nagy szünetben”. Kézilabda, futball és asztalitenisz bajnokságok zajlanak.

Az intézmény a fenntarthatóságra nevelés céljainak elérése érdekében írásbeli megállapodásokban rögzített, megtervezett együttműködésekkel alakít ki külső partnerekkel.

Az intézmény fenntarthatóságra nevelési tevékenysége illeszkedik a helyi települési közösség és önkormányzata fenntarthatósági törekvéseihez, sőt, esetleg orientálja is azt, és hozzájárul az intézmény közvetlen környezetének környezettudatos alakításához. Egyiskolás kistelepüléseken közösségi központként is működik.

Ökoiskola kritériumrendszere		Feladatok tevékenységek	Határidő	Felelős
<p>A/Általános elvárások: Az iskola tevékenységének környezetre gyakorolt hatása</p> <p>Igényes környezet kialakítása és kialakíttatása a diákok körében</p>	1/a	Pedagógusok és diákok környezettudatosságának felmérése, az eredmények értékelése	szeptember	ÖKO munkacsoport
	1/b	Iskola mindennapos működése	folyamatos	Igazgató
	1/c	Iskola rendezvényeinek, kirándulások környezetre gyakorolt hatása	folyamatos	ÖKO munkacsoport
	2.	ÖKO munkaterv készítése	szeptember	ÖKO munkacsoport
	3.	Iskola közvetlen környezetének és udvarának gondozása. Zöld növények ültetése. Allergének irtása, gyűjtése környezetünkben	folyamatos	Igazgató Természetismeret tanítók Osztályfőnökök Gondnok
		Iskola udvarának gondozása		
		Sportpálya- és udvar karbantartása		
	Madárbarát gondozás: Madáretetők készítése, madáreleség készítése, pótlása	Téli hónapokban folyamatos		

Ökoiskola kritériumrendszere		Feladatok tevékenységek	Határidő	Felelős
<p>A/Általános elvárások: Az iskola tevékenységének környezetre gyakorolt hatása</p> <p>Igényes környezet kialakítása és kialakíttatása a diákok körében</p>	3.	<p>Iskola folyosóinak dekorálása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nemzeti ünnepek - Virágok - Jeles napok (Víz világnapja,, Föld napja, Madarak- fák napja stb.) - ÖKO hírek 	folyamatos	<p>Igazgató Osztályfőnökök ÖKO munkacsoport</p>
		<p>Osztálytermek dekorálása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotók az egészséges életéről - természetfotók - diákjaink rajzai a témában - virágok - természet szeretetét tükrözve 	folyamatos	
		<p>Civil szervezetekkel való kapcsolat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harsányi Polgárőr Egyesület - Harsányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat - Harsányi Sport Egyesület - Harsányi Utánpótlásnevelő Egyesület - A helyi Gyermejkölési Intézmény - Ökológiai Intézet 	folyamatos	<p>Igazgató ÖKO munkacsoport</p>

Ökoiskola kritériumrendszere		Feladatok tevékenységek	Határidő	Felelős
<p>B/ Tanulás – tanítás</p> <p>Az iskola Pedagógiai Programjában, helyi tantervében kiemelten képviseli a fenntarthatóság pedagógiájának törekvéseit, ezáltal formálódik a tanulók természet- és környezet szemlélete.</p>	<p>1-2.</p>	<p>Az iskola pedagógiai programja képviseli a fenntarthatóság pedagógiai törekvéseit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - különböző pedagógiai módszerek és tanulásszervezési formák alkalmazása - zöld órák - tantervek minőségbiztosítása - Öko-témák tantervbe építése 	<p>szeptember folyamatos</p>	<p>Igazgató Szaktanárok, Osztályfőnökök, ÖKO munkacsoport</p>

Ökoiskola kritériumrendszere	Feladatok tevékenységek	Határidő	Felelős
<p>B/Tanulás – tanítás:</p> <p>Az iskola pedagógiai programjában, helyi tantervében kiemelten képviseli a fenntarthatóság pedagógiájának törekvéseit, ezáltal formálódik a tanulók természet és környezet szemlélete.</p>	3.	Oktató-nevelő munkában helyet kapnak a helyi közösségi élethez kapcsolódó tevékenységek	folyamatos
	4.	Kooperatív tanulásszervezési eljárás alkalmazása	folyamatos
	5.	Iskolai hagyományokhoz kötődő projektek: <ul style="list-style-type: none"> - Akadályverseny - Szilvalekvár főzés - Must készítés - Szüreti nap - Autómentes nap: kerékpár és gyalogtúra - Advent – Karácsony - Hunyadi hét - Madarak és Fák napja - Víz világnapja; Föld napja - Egészségnap - Nyári tábor - Zöld nap a Diákönkormányzat szervezésében 	folyamatos
	6.	Tanulók életkoruknak, képességeiknek megfelelően aktívan, a pedagógusokkal partneri viszonyban vesznek részt az oktatási tevékenység megszervezésében, megvalósításában: <ul style="list-style-type: none"> - DÖK programok - egészségnevelési, környezetvédelmi versenyek, foglalkozások, túrák, zöld órák 	folyamatos
Igazgató Munkaközösségek			

Ökoiskola kritériumrendszere		Feladatok tevékenységek	Határidő	Felelős
<p>B/Tanulás – tanítás:</p> <p>Az iskola pedagógiai programjában, helyi tantervében kiemelten képviseli a fenntarthatóság pedagógiájának törekvéseit, ezáltal formálódik a tanulók természet és környezet szemlélete.</p>	7.	<p>Természet tanulmányozása tanteremben, iskolán kívül, szabadban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyári tábor, - Zöld órák, túrák a természetben - Jeles napok - A közeli erdő növény és állat világa - A horgászto növény és állat világa - Gyereknep a természetben - Bükki Nemzeti Park megtekintése - Településünk és a környező város kiállításainak megtekintése - <i>Fenntarthatósági témahét</i> (március) 	folyamatos	<p>Igazgató Testnevelő és környezetismeret, természettudományt tanítók ÖKO munkacsoport Osztályfőnökök</p>
	8.	<p>Szabadtéri programok szervezése, egészséges életmód kialakítása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egészségnap - Környezetvédelmi nap - A Föld napja, Víz világnapja - Iskolai testnevelés órák - Sportversenyek, házibajnokságok - Kerékpár túra, gyalogtúra szervezése 	folyamatos	

Ökoiskola kritériumrendszere	Feladatok tevékenységek	Határidő	Felelős
	<p>9.</p> <p>A diákok a jövőről alkotott elképzelésekkel keresik a jövőbeli fejlődés és alternatív választás lehetőségeit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - környezetvédelmi akciókon való részvétel - Öko játszóház „Hulladékból szépet és hasznosat” - szelektív hulladékgyűjtés - papírgyűjtés(őszi, tavaszi) - elem gyűjtő akció - Kupak gyűjtés 	folyamatos	
<p>C/ Személyi feltételek, belső kapcsolatok: Az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel és fenntarthatóság szempontjait figyelembe véve</p>	<p>1-2.</p>		
<p>C/ Személyi feltételek, belső kapcsolatok: Az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a</p>	<p>1-2.</p> <p>ÖKO munkacsoport működése, mely segíti az iskolai környezeti nevelés tevékenységeit</p>	folyamatos	<p>Igazgató ÖKO munkacsoport DÖK segítő pedagógus</p>

<p>diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel és fenntarthatóság szempontjait figyelembe véve</p>	<p>3-6.</p>	<p>Diákok – DÖK hatékony bevonása környezeti nevelési feladatok végrehajtásába:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tisztasági verseny - szemétszedés az ügyeleti munkában - szelektív hulladékgyűjtés <p>Házirendünk kiemelten foglalkozik az iskolában és környékén lévő természeti épített értékek védelmével</p>	<p> folyamatos</p>	
<p>D/ Tanításon kívüli tevékenységek:</p> <p>Az iskola minden tanévben szervez és kapcsolódik az öko iskola arculatához kapcsolódó programokhoz, akciókhoz</p>	<p>1-8.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nyári tábor erdei iskolai környezetben - Kiállítások - Hagyományőrző projektek - Jeles napok - Sportprogramok, túrák - Papírgyűjtés ősszel és tavasszal - Szelektív hulladékgyűjtés: elem, PET palackok - komposztálás, technika kert - Sportprogramok szervezése, kapcsolódás a település sportprogramjaihoz - ÖKO témájú faliújság szerkesztése - Preventív egészség megőrző programok Iskola gyümölcse program - Mindennapos sportolási lehetőségek: asztali tenisz-, kézilabda,- foci-házi bajnokság szervezése 	<p> folyamatos</p>	<p>Igazgató Munkaközösségek ÖKO munkacsoport DÖK segítő pedagógus</p>

Ökoiskola kritériumrendszere		Feladatok tevékenységek	Határidő	Felelős
E/Társadalmi kapcsolatok	1.	Kapcsolat ápolása közeli ökoiskolával, találkozók, közös programok szervezése.	folyamatos	Igazgató ÖKO munkacsoport
	2.	Együttműködés a helyi partner és civil szervezetekkel, <ul style="list-style-type: none"> • Harsány Község Önkormányzatával, • Együttműködés a Bükki Nemzeti Parkkal, • az Aggteleki Nemzeti Parkkal, • Herman Ottó Múzeummal (múzeumpedagógia) • Ökológiai Intézettel 	folyamatos	Igazgató ÖKO munkacsoport
	3.	Iskolánk honlapja és facebook közösségi oldala tájékoztatja a látogatókat az ökoiskolai munkáról	folyamatos	Igazgató Rendszergazda

<p>F/ Fizikai környezet:</p>	<p>1-8.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Iskolaépületeink környékén a növényzet rendszeresen gondozott, a szerves hulladékot komposztáljuk. - Iskolánk könyvtárában folyamatosan bővítjük a fenntarthatósággal kapcsolatos információhordozókat, Külön polcon helyeztük el a környezettel kapcsolatos témájú könyveket. - Kerékpártárolókat folyamatosan karban tartjuk, bővítjük. - Folyosókat, tantermeket zöld növényekkel, diákjaink képzőművészeti alkotásaival, plakátokkal dekoráljuk - Madáretetők kihelyezése és karbantartása 	<p> folyamatos</p>	<p>Igazgató Munkaközösségek ÖKO munkacsoport Gondnok</p>
-------------------------------------	--------------------	--	--------------------	--

Ökoiskola		Feladatok tevékenységek	Határidő	Felelős
G/ Az iskola működtetése	1-8.	<ul style="list-style-type: none"> - Szelektív hulladékgyűjtő edényekkel biztosítjuk az iskolában keletkezett szemét csökkentését - Törekszünk az iskolai hulladék csökkentésére - Hulladékgyűjtési akció a településen - Környezetkímélő anyagok használata - Helyes fogyasztási szokások kialakítása - Biomassza kazán - Komposztáló láda kihelyezése, a levágott fű komposztálása - Télen természetes anyaggal történő érdesítés 	folyamatos	Igazgató Gazdasági vezető Munkaközösségek ÖKO munkacsoport gondnok, takarítók

HARSÁNYI HUNYADI MÁTYÁS ÁLTALÁNOS ISKOLA
2024/2025.
ÖKO – MUNKATERV
hónapokra lebontott feladatai

Szeptember	<ul style="list-style-type: none"> • A munkaterv elkészítése • Ügyességi versenyek, foci és kézilabda házibajnokság,
------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Családi sportnap • Takarítási világnap: Környezetünk rendbetétele, szemétszedés az iskola udvarán • Autómentes nap, kerékpárral az iskolába, • Őszi papírgyűjtési akció • Őszi témahét keretében: Szilvalekvár főzés az iskola udvarán
Október	<ul style="list-style-type: none"> • Az állatok világnapja: október 4. Községünk állatvilágának megismerése, • Madárgyűrés • Bekapcsolódás a település szüreti napjának programjába • Őszi termésalkotások készítése, kiállítása • Odu készítő verseny
November	<ul style="list-style-type: none"> • Madáretetők kihelyezése, folyamatos feltöltése • Mézes reggeli, méz kóstoltatás • Adventi gyertya gyűjtés
December	<ul style="list-style-type: none"> • Adventi játszóház, <p>Hagyományörző tevékenységek, mézeskalács készítés, közös éneklés a népdalkörrel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adventi családi nap • Mikulás játszóház közös szervezésben a Gyermekjóléti Szolgálattal. <p>Kézműves ajándékok és fenyőfadísz készítés</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adventi vásárolás a főtéren • Adventi gyertyagyűjtés a település főtéren, a tanulók műsora • Karácsonyi műsor az Öregek napján a település idős lakosainak
Január	<ul style="list-style-type: none"> • Péntek délutáni szánkózás, téli séta a természetben • Madáretetők figyelése, feltöltése
Február	<ul style="list-style-type: none"> • Farsangolás – jelmezes felvonulás • Energiatakarékossági világnap, Figyelemfelhívás, plakátkészítés.

Március	<ul style="list-style-type: none"> • Pénz7 pénzügyi témahét programjai, 2025.03.03-03.07. • Tavaszi papírgyűjtési akció • A Víz világnapja: Megfigyelések, fotózás, feladatlap, vízi élőlények készítése papírból, séta a horgásztóhoz, halfajok és élőhelyeinek megismerése
Április	<ul style="list-style-type: none"> • Fenntarthatósági témahét programjai, 2025.04.07-11. • A Föld Napja: április 22. Projektnap, fa és virág ültetés, környezetünk rendbetétele, ismeretterjesztő előadás • Környezetvédelmi verseny

	<p>Hasznos tárgyak készítése hulladékokból, kiállítás az iskola aulájában, öko-játsszóház hulladékból készült társasjátékokkal</p> <ul style="list-style-type: none">• Egészségnap: egészséges ételek készítése, kóstoló, egészséges életmód előadás
Május	<ul style="list-style-type: none">• Madarak és Fák napja: A védett madarak megismerése. – Külső előadó meghívásával• Allergén növények felismerése és feltérképezése és kiirtása környezetünkben• Zöld nap-Gyermeknap a DÖK szervezésében – 2025. május 23.
Június	<ul style="list-style-type: none">• Környezetvédelmi Világnap: játékos feladatok, rajz verseny.